

SUNDSTRÖM AB OY ENTREPRENAD; MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA KALLOIAINEKSEN LOUHINTAAN JA MURSKAUKSEEN

LAI Dno-2022-563
Lupapäätös maa-ainesten
ottamiseen maa-ainelain 4
§:n mukaisessa asiassa.

LAI Dno-2022-563
Ympäristölupapäätös
Ympäristönsuojelulain 27 §:n
mukaisessa asiassa.

ASIA

Sundström Ab Oy Entreprenad on jättänyt maa-ainelain 4 §:n mukaisen maa-aineslupahakemuksen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen.

HAKIJA

Sundström Ab Oy Entreprenad
Långmossvägen 50
68530 Lepplax
Y-tunnus 1532726-8

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupaa haetaan maa- ja kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen Laihian Nikkarissa, alueella nimeltään Rautakallio. Kiviaineksen louhinta ja murskaus toteutetaan hakemuksen mukaan kiinteistöjen RAUTAKALLIO 399-418-9-9 sekä MUSTAMAA 399-418-9-20 alueilla. Louhinta-alueen yhteyteen sijoitetaan lisäksi toiminnan kannalta välttämättömät maa-aineksen varastointi- sekä tukitoiminta-alueet.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainelain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Ympäristölupahakemus perustuu ympäristönsuojelulain 27 §:ään ja lain liitteen 1 taulukko 2 kohtaan 7 c ja e; kivenlouhimo ja tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Maa-ainelain 4 a §:n (424/2015) ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n (423/2015) mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Maa-ainelain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristölupaviranomaisena toimii ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja b kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Laihian kunnan hallintosäännön mukaan tekninen lautakunta toimii maa-ainelain 7 §:n mukaisena lupaviranomaisena ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 16.11.2022 saapuneella ympäristölupa- ja maa-aineslupahakemuksella. Hakemuksia on täydennetty 31.5.2023 päivätyillä suunnitelmilla, 3.10.2023 toimitetulla selvityksellä kuivatusvesien johtamisesta sekä 4.4.2023 päivätyllä museoviraston luvalla kajota kiinteistöillä sijaitseviin muinaisjäännöksiin, 25.4.2024 toimitetulla arkeologisten kaivausten dokumentoinnilla, museoviraston 3.5.2023 päivätyllä lausunnolla sekä Elinkeino- ja ympäristökeskuksen 4.10.2023 päivätyllä päätöksellä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta maa-ainesten ottoon.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Maanottoalueiden hallinnasta luvanhakija on toimittanut kopiot kyseisiä alueita koskevista kiinteistökauppojen esisopimuksista.

KAAVOITUSTILANNE

Alue sijaitsee Pohjanmaan maakuntakaavan alueella.

SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu kaavoittamattomalle maa- ja metsätalousalueelle. Ottoalue on tällä hetkellä avohakkuualueita missä avokallio on paikoittain näkyvissä.

Tieyhteys alueelle on järjestetty Välikyläntieltä haarautuvaa Rautakallion metsätietä pitkin, mutta hakija on ilmoittanut suunnitelmista rakentaa Rautakallion metsätiestä tieyhteys länsisuunnassa sijaitsevaan Tyllijoentiehen. Hakijan mukaan liittymälupahakemus on toimitettu Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen käsiteltäväksi.

Itse louhinta-alue, tukitoiminta-alue sekä valtaosa maa-aineksen varastointialueesta sijoittuu Rautakallion metsätien pohjoispuolelle. Suunnitellulla alueella sijaitsee muinaismuistolain nojalla rauhoitettu muinaisjäännösalue (Hevosvallinrämäkkä 3). Vastaavasti metsätien eteläpuolelle suunnitellun varastointialueen kohdalla sijaitsee muinaisjäännöskohteet Koivuniemi sekä Potka. Hakija on saanut museoviraston 4.4.2023 tekemällä päätöksellä luvan kajota muinaisjäännöksiin.

Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 ei ole esitetty alueen käyttöä rajoittavia toimintoja, pois lukien muinaismuistolain nojalla rauhoitetut muinaisjäännökset.

Louhosalueen lounaissuunnassa, noin 5 kilometrin etäisyydellä, Maalahden kunnan alueella sijaitsee Kolnebacken pohjavesialue, joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (luokka 1).

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 0,6 kilometrin etäisyydellä louhoksen pohjoispuolella.

Toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura-alueita. Lähin Natura-alue (Levaneva) sijaitsee noin 13 kilometrin etäisyydellä kaakon suuntaan.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi kalliolouheen irtilouhintaan ja murskaukseen 970 000 m³kt maa-ainesmäärälle. Arvioitu vuotuinen otto on 97 000–190 000 m³.

Koko toiminta-alueen pinta-ala, sisältäen varastointialueet on noin 15 ha, josta varsinaisen louhoksen pinta-ala on noin 3 ha. Ottamissyvyys tulee olemaan 17–19 metriä. Toiminnan laajuus on esitetty hakemuksen liitteenä olevissa kartta- ja poikkileikkauspiirroksissa.

Louhinta- ja murskaustyössä tullaan käyttämään mm. porakoneita, kauhakuormaajaa, kaivinkonetta ja siirrettävää murskauslaitosta, joka sijoitetaan louhoksen pohjalle.

Toiminta-ajat

Hakija esittää toiminta-ajoiksi seuraavaa:

- murskaus ma-pe klo 6.00 - 22.00
- poraaminen ma-pe klo 6.00 - 22.00
- rikotus ma-pe klo 6.00 - 22.00
- räjäytykset ma-pe klo 7.00 - 18.00
- kuormaaminen ja kuljetus ma-pe klo 6.00 - 22.00

Hakemuksen mukaan keskimääräinen vuotuinen toiminta-aika tulee olemaan murskaamiselle 560 h/a, poraamiselle 160 h/a, rikotukselle 400 h/a, räjäytyksille 1 h/a sekä kuormaamiselle ja kuljetukselle 1500 h/a.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Hakijan mukaan parasta käyttökelpoista tekniikkaa sovelletaan käyttämällä mahdollisimman uusia koneita ja laitteita.

Polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet

Työkoneiden tankkauspaikat sekä polttoaineiden säilytysalue on esitetty hakemuksen liitteessä olevassa asemapiirroksessa. Tankkauspaikan ja polttoaineiden säilytyspaikan kohdalle asennetaan tiivis muovimatto hiekan alle. Alueen koko tulee olemaan noin 10x10 metriä.

Hakijan mukaan louhinnassa käytettävää räjäytysainetta ei varastoida toiminta-alueella. Työvaiheen aikaiseen säilytykseen käytetään Oy Forcit Ab:n säiliöautoa.

Energian käyttö

Hakemuksen mukaan laitoksen toimintaan tarvittava sähköenergia hankitaan aggregaatilla.

Vedenhankinta ja viemärointi

Hakija ilmoittaa, että vedenhankintaan tai viemärointiin ei ole tarvetta.

Hakemuksen mukaan toiminnassa käytetään vettä pääasiassa pölyämisen estämiseen ja toiminnasta ei synny jätevesiä. Käytettävä vesi saadaan alueen sadevedestä.

Liikenne

Liikenne alueelle tapahtuu olemassa olevan tieverkoston kautta. Tieverkosto on pääosin mursketietä, jonka pölyämistä tullaan ehkäisemään kastelemalla.

Louhoksen toiminnasta aiheutuu tiestölle raskaan ajoneuvon liikennettä 0 - 80 käyntiä vuorokaudessa.

Turvallisuus- ja suojaustoimenpiteet

Hakemuksen mukaan louhintatyön aikana louhintajyrkänteet suojataan lippusiimalla ja korkealla irtokivaidalla. Louhintatyöstä tullaan varoittamaan määräysten edellyttämällä tavalla, ja sivullisten liikkuminen alueella kielletään louhinta- ja murskaustoiminnan aikana.

Tarkkailu ja raportointi

Tarvittaessa häiriintyvissä kohteissa voidaan suorittaa tärinä- ja melu- sekä pölyn laskeumamittauksia.

Maisemointi ja jälkihoito

Ottamisen päätyttyä alue siistitään ja luiskataan. Luiskien verhoiluun käytetään tulevan vesipinnan yläpuolisilla osilla louhoksen reunoille läjitettyä pintamaata. Alue

palautetaan viimeistelyn jälkeen metsätaloukseen, lukuun ottamatta louhosallasta, joka täyttyy vedellä noin +28 m -tasoon (N2000).

TOIMINNAN VAIKUTUS YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen, ihmisten terveyteen, luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön.

Kiviaineksen irrotus ja jalostus aiheuttaa jonkin verran tärinää, melua ja pölyämistä. Hakijan mukaan näiden haittavaikutuksia on vähennetty sijoittamalla louhos etäälle häiriintyvistä kohteista.

Kiviaineksen murskaus toteutetaan louhoksen pohjalla, vähentäen vaikutuksia ympäristöön.

Päästöt ilmaan

Poraus-, murskaus- ja lastausvaihe aiheuttavat kiviaineen pölyämistä. Pölyämistä voidaan tarvittaessa vähentää murskauslaitoksen suojauksella ja louheen kastelulla.

Häiriintyvissä kohteissa voidaan tarvittaessa suorittaa pölyn laskeumamittauksia.

Vaikutukset vesistöihin, maaperään ja pohjaveteen

Ottoaluetta ei ole luokiteltu pohjavesialueeksi, eikä hakijan mukaan louhoksen läheisyydessä ole kaivoja tai vedenottoamoita, joihin suunniteltu ottotoiminta voisi vaikuttaa. Lähin vedenottokäytössä oleva kaivo (Nikkarin vesihuolto Oy, Saimalankallio) sijaitsee noin 970 metrin etäisyydellä Koilliseen, mutta kyseinen vesihuoltoyhtiö on päättänyt lopettaa toimintansa ja siirtyä Laihian kunnan veden käyttäjiksi.

Louhokselta pumpattava puhdas kuivatusvesi johdetaan kahden laskeutusaltaan kautta ojaverkostoon. Ojaverkosto tullaan luvanhakijan kustannuksella perkaamaan ennen louhoksen avaamista, ja perkaaminen tullaan suorittamaan viiden vuoden välein louhoksen ollessa toiminnassa.

Hakijan mukaan toiminnasta ei synny jätevesiä.

Melupäästöt ja tärinä

Sijoittamalla murskausasema louhoksen pohjalle vähennetään ympäristölle aiheutuvaa meluhaittaa.

Tärinää voidaan vähentää louhintateknisin keinoin.

Häiriintyvissä kohteissa voidaan tarvittaessa suorittaa melu- ja tärinämittauksia.

Jätteet ja niiden käsittely

Toiminnasta syntyy talousjätettä noin 1500 kg vuodessa, joka hakemuksen mukaan toimitetaan Stormossen Oy:n jätteenkäsittelylaitokselle.

YVA-menettelyn soveltaminen

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on todennut päätöksessään (Dnro EPOELY/2146/2023), että Sundström Ab Oy Entreprenad maa-ainestenottoon ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnissa annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu 24.8. – 22.9.2023 välisenä aikana Laihian kunnan virallisella ilmoitustaululla, kunnan kotisivuilla ja julkaistu tiedote Kyrönmaa-lehdessä 23.8.2023. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan teknisellä osastolla.

Tämän lisäksi ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajille on varattu mahdollisuus tulla kuulluksi maa-aineslain 13 §:n mukaisesti.

Muistutukset ja mielipiteet

Lupahakemuksesta muistutuksen on jättänyt yksi naapurikiinteistön omistaja.

Muistutus:

Haluan, että lupaa myönnettäessä veloitettaisiin Sundström Oy kaivamaan rajoja omistamalleni tiloille 399-411-9-14 ja 399-411-1-29 mahdollisia pumppausvesiä varten. Pumppausvedet soistuttavat muuten omistamani metsämaat. Lisäksi huomauttaisin myös huolehtimaan, että ne johdetaan myös muiden osalta asianmukaisesti vesistöön.

Luvanhakijan vastine muistutukseen:

Luvanhakija on käynyt läpi huomautuksen, joka koskee pumppausvesiä ja ymmärtää naapureiden huolen asiasta. Hakija ilmoittaa, että louhoksen pumput ovat yleensä aina käynnissä, joten pumpatut vesimäärät ovat suhteellisen pieniä. Louhokselta pumpattu kuivatusvesi virtaa kahden sedimenttialtaan läpi ennen kuin puhdas vesi johdetaan Luoteen suunnassa oleviin metsäoisiin.

Hakija ilmoittaa, että aikoo kaivaa kunnan ojat omalla palstallaan rajoja pitkin ja sillä tavalla estää vapaata veden virtausta kohti naapurikiinteistöjä. Lisäksi hakija aikoo ennen louhoksen avaamista perata ojaston metsän läpi Pahaluomalle saakka. Vastineen mukana on toimitettu karttaote suunnitellusta ojien perkauslinjasta. Ojien perkaukset toistetaan viiden vuoden välein luvanhakijan vastuulla ja kustannuksellaan. Perkauksesta luvanhakija sopii maanomistajien kanssa etukäteen. Näillä keinoilla luvanhakija toivoo, että vedenpoisto tyydyttää kaikkia osapuolia.

Lausunnot

Ympäristölupahakemuksen johdosta on pyydetty ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti lausunta terveydensuojeluviranomaiselta. Lisäksi hakemuksesta on pyydetty lausunto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta sekä Maalahden kunnalta.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto:

Terveydensuojeluviranomainen on ilmoittanut lausunnossaan, että on tutustunut ympäristölupahakemuksen asiapapereihin ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

- *Toiminnalla ei saa olla haitallisia vaikutuksia pohjaveteen. Nikkarin Vesihuolto Oy:n vedenottamo sijaitsee Välikyläntien varrella.*
- *Tien kastelusta on huolehdittava pölyämisen estämiseksi. Myös kuljetuksissa ajoneuvojen kuormat on kastettava tai peitettävä, mikäli kuorman siirtämisestä aiheutuu pölyämistä.*
- *Toiminnasta ei saa aiheutua melu-, pöly-, värinä- ym. terveyshaittaa alueen asukkaille*

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Kyseessä oleva ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella Hakemuksessa ei ole esitetty pohjaveden ylintä korkeusasemaa. Hakemuksessa on esitetty koekuopasta tehty arvio pohjaveden keskimääräisestä korkeudesta.

Hakemusta tulee päivittää lupaviranomaiselle ennen luvan käsittelyä seuraavasti:

- *Suunniteltua luiskien kaltevuutta ei ole esitetty hakemuksessa tai sen liitteissä. Ottamisen ulottuessa pohjaveden pinnan alapuolelle tulisi luiskat muotoilla kaltevuuteen 1:3 kolmen metrin vesisyvyyteen saakka.*
- *Hakemuksessa tai sen liitteissä ei ole esitetty louhoksen toiminnan aikaisten mahdollisten kuivatusvesien käsittelyä ja vesien purkureittiä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kuivatusvedet tulee johtaa hallitusti laskeutusaltaan kautta.*
- *Hakemusta tulee päivittää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmalla.*
- *Hakemuksen mukaan alueen läheisyydessä ei ole kaivoja tai vedenottamoita, joihin suunnitellulla ottamisella olisi vaikutusta. ELY-keskuksen tietojen mukaan alueen itäpuolella noin 970 metrin etäisyydellä on käytössä oleva Nikkarin vesihuolto Oy:n kallioporakaivo Saimalankallio, josta Vesihuollon tietojärjestelmän (Veeti) mukaan on otettu vettä 1482 m³ vuonna 2022. Kaivon veden laatu olisi hyvä tutkia ennen toiminnan aloittamista.*

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja

voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Hakemukseen on merkitty vuosittainen ottomäärä 0–300 000 k-m³.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (5.5.2017/252) mukaan kiven, soran tai hiekan ottomäärän ylittäessä 200 000 k-m³ vuodessa, hankkeelle tulee tehdä ympäristövaikutusten arviointimenettely. Mikäli ottomäärä on alle 200 000 k-m³ vuodessa, mutta lähellä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisrajaa, tulee hankkeesta pyytää lausunto yhteysviranomaiselta (Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus). YVA-menettely tai ELY-keskukselta saatu päätös YVA-tarveharkinnasta tulee olla tehtynä ennen luvan myöntämistä.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen maa-aineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-ainelain 3 §:n mukaisia haittoja.

Maa-aineslupaharkinnassa on otettava soveltuvien osien huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat. Ympäristölupaharkinnassa tulee ottaa huomioon Suomen ympäristökeskuksen laatima opas Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa (Suomen ympäristö 25/2010).

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Tekninen lautakunta on tutkinut hakemuksen ja myöntää hakijalle maa-ainesten ottoluvan sekä ympäristöluvan kallion louhintaan ja kivenmurskaukseen kiinteistöillä RAUTAKALLIO 399-418-9-9 ja MUSTAMAA 399-418-9-20. Lupa myönnetään hakemuksen mukaiseen toimintaan seuraavat lupamääräykset huomioiden.

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 31.5.2023 päivättyä ottamissuunnitelmaa. Alin ottamistaso on + 12.0 (N2000).
2. Maa-ainesta saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että kokonaisottomäärä on 970 000 m³kt (kiintokuutiometri) ja vuotuinen otto enintään 190 000 m³.
3. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon ja merkinnät on pidettävä kunnossa.

4. Ottamisalue on merkittävä maastoon punaiseksi maalatuin 50x50mm paaluin, noin 20 metrin välein. Ottamisalueen nurkkapisteisiin on rakennettava kiinteät, koko ottamistyön ajan säilyvät merkinnät. Ottamistoiminnan kohteena oleva alue on eristettävä hyvin erottuvalla aidalla tai muulla vastaavalla tavalla sekä putoamisvaarasta varoittavilla varoitustauluilla siihen asti kunnes alue on tasoitettu, luiskattu ja muutoinkin siistitty. Alueelle johtavan tien varteen on laitettava putoamisvaarasta varoittava varoitustaulu. Toiminnan aikana kalliojyrkänteet ja kaltevuudeltaan jyrkemmät kuin 1:2 olevat luiskaukset on varustettava tukevalla vähintään 2 metriä korkealla turva-aidalla tai ylitse pääsemättömällä esteellä. Kallioulouhos tulee muotoilla jo ottamistoiminnan yhteydessä sellaiseksi, ettei louhosalue ottamisen jälkeenkään aiheuta vaaraa ympäristölle.
5. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä lupaviranomaisen edustajan ja luvansaajan kesken katselmus, jossa todetaan ottamisalueen merkinnät.
6. Toiminnanharjoittajan on nimettävä henkilö, joka vastaa toiminnan asianmukaisesta suunnittelusta, tarkkailusta, kirjanpidosta sekä ympäristöhaittojen torjunnasta. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava tämän vastuuhenkilön riittävästä koulutuksesta. Vastuuhenkilön/henkilöiden yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Nämä yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina.
7. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä sopimukset maanomistajien kanssa louhoksen kuivatusvesille perattavan ojaverkoston kunnostamisesta. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa haittaa tai vahinkoa vesien johtumisreitillä tai sen ympäristössä eikä alapuolisessa vesistössä.

Kunnostusojituksesta on lisäksi tehtävä ilmoitus alueelliselle ELY-keskukselle ennen toimenpiteeseen ryhtymistä.
8. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain viimeistään 31.1. mennessä ilmoitettava otetun aineksen määrä ja laatu ensisijaisesti sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan. Vaihtoehtoisesti ilmoitus voidaan tehdä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
9. Toimintaa voidaan harjoittaa hakemuksessa esitettyjen toiminta-aikojen mukaisesti. Mikäli toiminta aiheuttaa vähäistä suurempaa häiriötä ympäristöön, valvontaviranomainen voi luvan voimassaoloaikana rajata toiminta-aikoja.
10. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta.

11. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien lomarakennusten piha-alueella ekvivalenttimelutasoa 45 dB (L_{Aeq}) klo 7-22 eikä asuinrakennusten piha-alueilla ekvivalenttimelutasoa 55 dB (L_{Aeq}) klo 7-22. Aamulla klo 6-7 suoritettavan työn aikana ei saa ylittää ekvivalenttimelutasoa 40 dB (L_{Aeq}) millään virkistysalueella ja 45 dB (L_{Aeq}) asumiseen käytettävillä piha-alueilla. Murskaamo on sijoitettava louhosalueen pohjalle niin, että melun leviäminen lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan on mahdollisimman vähäistä. Jos on aihetta epäillä, että toiminnasta aiheutuu häiritsevää melua, on toiminnanharjoittajan varmistettava melutaso melumittauksin. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus.

12. Laitosta on käytettävä siten, että päästöt ilmaan ovat mahdollisimman pienet. Toiminnasta aiheutuva hiukkaspitoisuus ei saa ylittää lähimpien loma- ja asuinkiinteistöjen piha-alueilla hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, 24 h keskiarvona mitattuna. Pölypäästöjen hallintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota myös louhosalueella niin, että haitallisia päästöjä ei aiheudu ympäristöön. Mahdollisia pölyhaittoja on rajoitettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:n mukaisilla keinoilla.

Jos valvontaviranomaisen tietoon tulee perusteltuja epäilyksiä em. raja-arvon ylityksistä tai haitallisista pölypäästöistä ympäristöön, on toiminnanharjoittajan viranomaisen pyynnöstä varmistettava hiukkaspitoisuudet mittauksin. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä asiantuntemus.

13. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksivaippaisia tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Säiliöissä on oltava ylitäytönestimet ja tankkauslaitteistot on varustettava lukittavilla sulkuventtiileillä. Koneiden tankkauspaikan on oltava suojattu siten, että maaperään ja pohjaveteen ei pääse haitallisia aineita.

14. Työkoneiden sellaista huoltoa, josta voi aiheutua haitallisia päästöjä ympäristöön, ei saa tehdä toiminta-alueella. Alueella saa käyttää vain hyväkuntoisia huollettuja koneita ja laitteita.

15. Jätehuolto on hoidettava Laihian kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Alueella muodostuvat jätteet on toimitettava kunkin toimintajakson jälkeen luvalliseen vastaanottoipaikkaan. Käytetyt räjähdysainepakkaukset ja muut räjäytyksistä peräisin olevat jätteet on siivottava alueelta pois. Mitään jätteitä ei saa hävittää louhosalueella polttamalla.

16. Toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa, joka on pyydettyessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan on merkittävä ainakin seuraavat tiedot:

- murskauslaitoksen tuotanto ja käyntiajat

- räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysaineet
- polttoaineiden kulutus
- tiedot vaarallisten jätteiden määristä ja toimituspaikoista
- tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä häiriöistä (syy, kesto aika, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä tehdyt toimenpiteet) - mahdolliset mittaustulokset

17. Mahdollisista häiriötilanteista sekä vahingoista ja onnettomuuksista, jotka voivat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoaine- ja öljyvahingoista on aina ensin ilmoitettava pelastuslaitokselle.
18. Toiminnan olennaisesta muuttumisesta, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viivytyksettä ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.
19. Ottoaluetta on muotoiltava mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan ja kokonaisuomointi on tehtävä ottotoiminnan päätyttyä, kuitenkin viimeistään luvan voimassaoloaikana. Pohjavedenpinnan yläpuolelle jäävät alueet on muotoiltava niin, että alueelle ei jää pintavettä kerääviä painanteita eikä myöskään tapahdu maisemointia haittaavaa lammikoitumista. Louhinta-alueen jyrkänteiden yläreunaan on asennettava ottamistoiminnan päätyttyä 2 metriä korkea suoja-aita. Louhoksen lopullisten turvarakenteiden tulee olla sellaisia, etteivät ne vaadi valvontaa ja kunnossapitoa.
20. Maa-ainesten oton loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN MUUTTAMINEN

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 27.12.2033. Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa. (MAL 10§, YSL 87 §)

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Lupaviranomainen voi määrätä tekemään hakemuksen lupamääräysten muuttamiseksi tai muuten muuttaa lupaa mikäli toiminta muuttuu, tai jos on aihetta epäillä, että tässä luvassa annetut ehdot eivät riitä estämään luonnon vahingollista muuttumista, vaaraa terveydelle, viihtyisyyden melkoista vähenemistä tai muuta näihin rinnastettavaa edun loukkausta, tai jos annetut määräykset eivät perustu

parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan tai jos luvan muuttaminen on tarpeen johtuen muusta olennaisesta muutoksesta olosuhteissa. (MAL 16; YSL 20, 29, 49, 52, 62 ja 89 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Tekninen lautakunta on tutkinut ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja myöntää ympäristöluvan. Lautakunta katsoo, että tämänhetkisen tiedon mukaan hakemuksen mukainen toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten mukaisesti. Luvan myöntämisessä on otettu huomioon asiasta annetut lausunnot sekä muutoinkin mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi on säädetty. Edellä mainitun perusteella maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään. (MAL 6 §; YSL 48 §)

Luvan myöntämisen edellytykset (YSL 11, 12, 49 §)

Luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettava lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu terveystahetta, muuta ympäristön, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä aiheudu eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille.

Toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti eikä se saa vaikeuttaa alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Toiminta on sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumisen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Lautakunnan tämänhetkisen tiedon mukaan luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1-3

Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Alin ottamistaso on hakemuksen mukainen. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 7 §)

Määräykset 4-5

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. Määräykset ovat tarpeen valvonnan ja yleisen turvallisuuden kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräys 6

Määräys on annettu toiminnan tarkkailua ja valvontaa varten. Vastuuhenkilö on vastuussa toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ennaltaehkäisystä ja torjunnasta sekä asianmukaisesta toiminnasta poikkeustilanteissa. (YSL 8, 62,172 §; JL 122, 141 §)

Määräys 7

Louhosalueelta alueen ojaverkostoon johdettavat vedet eivät saa aiheuttaa haittaa tai vahinkoa vesien johtumisreiteillä tai sen ympäristössä. (YSL 6, 7, 20, 49, 52 §; MURA 10 §)

Määräys 8

Ilmoittamisvelvollisuus perustuu maa-ainelain 23 §:ään ja valtioneuvoston asetuksen 926/2005 9 §:ään. Koska käytössä on valtakunnallinen sähköinen tietojärjestelmä, niin sen käyttö on perusteltua.

Määräys 9

Toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin ylittää valtioneuvoston asetuksen 800/2010 asettamat etäisyysvaatimukset. (VNA 800/2010; 8 §, YSL 7 §, NaapL 17 §)

Määräys 10

Valtioneuvoston asetuksessa 800/2010 säännellään louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelun tasosta. Asetuksen mukaiset määräykset ovat vähimmäisvaatimuksena ympäristöluvista. (VNA 800/2010, YSL 52 §)

Määräys 11

Melua koskeva määräys perustuu valtioneuvoston päätökseen (993/1992), jonka mukaan asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa 55 dB eikä yöohjearvoa 45 dB uusilla alueilla. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Murskaamon sijoittamispaikalla ja muilla suojaustoimilla voidaan vaikuttaa melun leviämiseen lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan. (VNP 993/1992; 2 §, YSL 52 ja 62§, VNA 800/2010; 6 ja 7 §, NaapL 17 §)

Määräys 12

Ilman epäpuhtauksien aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemiseksi hiukkaspitoisuuksille ulkoilmassa on annettu raja-arvot valtioneuvoston asetuksessa 79/2017. Kiviaineksen ja työmaateiden kastelulla sekä murskauslaitteistojen koteloinnilla voidaan vähentää pölyn leviämistä ympäristöön. Liiallisesta pölyämisestä voi aiheutua haittaa lähiympäristölle. (VNA 79/2017; 4 §, VNA 800/2010; 4 §, YSL 7, 52 ja 62 §, NaapL 17 §)

Määräykset 13 ja 14

Polttoaineet saattavat aiheuttaa puutteellisesti käsiteltyinä ja varastoituna maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Työkoneiden ja laitteiden huolloista ja huonokuntoisista koneista aiheutuvista päästöistä voi aiheutua maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on ympäristönsuojelulain perusteella kielletty. (MAL 11 §, YSL 7,16,17 ja 52§, VNA 800/2010; 9 §)

Määräys 15

Säännöllinen jätteiden poisvienti alueelta ehkäisee roskaantumista. Vaarallisten jätteiden säännöllinen toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn on tarpeen terveyteen ja ympäristöön kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi. (MAL 11 §, YSL 52 ja 58 §, JL 15,16 ja 17 §, JA 7 ja 8 §, VNA 800/2010; 11 §, Laihian kunnan jätehuoltomääräykset)

Määräys 16

Kirjanpito- ja raportointivelvollisuus on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan takia. (YSL 62 §, JL 118 §)

Määräys 17

Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumisella ja muilla toimenpiteillä voidaan merkittävästi vähentää vahinkojen määrää ja vakavuutta sekä rajata haitalliset ympäristövaikutukset mahdollisimman pieniksi. (YSL 52 ja 62 §, VNA 800/2010; 12 §)

Määräys 18

Määräys on annettu luvan valvonnan takia. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää luvan tarkistamista. (YSL 52 ja 170 §)

Määräys 19

Ottamisalueen jälkihoidon tarkoituksena on nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista ja vähentää maa-ainesten oton haitallisia vaikutuksia ympäristöön, ja sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. Suoja-aidan asentaminen kalliorintauksen yläreunaan on tarpeen alueella liikkuvien turvallisuuden kannalta. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 8 §)

Määräys 20

Loppukatselmuksessa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 8 §)

KÄSITTELY JA VALVONTAMAKSUT SEKÄ VAKUUS

Käsittelymaksu

Maksu perustuu Laihian kunnanvaltuuston päätökseen 28.9.2009 § 74 jossa se on hyväksynyt taksan "Ympäristöviranomaisen taksat". Taksan 3 §:n mukainen käsittelymaksu on **1800 euroa**. (YSL 205).

Tarkastus ja valvontamaksu

Luvanhakijan on suoritettava lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta kunnanvaltuuston 27.9.2010 § 73 hyväksymän voimassa olevan maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta määräytyvän taksan mukaisesti **5 050 euroa** sekä vuosittaisesta valvonnasta saman taksan mukaisesti luvan voimassaoloaikana **1 872,50 euroa/vuosi**.

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista luvanhakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi **82 450 euron** suuruinen MAL 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus. Vakuus on asetettava Laihian kunnalle joko omavelkaisena pankkitakauksena, jonka edunsaajana on Laihian kunta, tai pankkitalletuksena. Pankkitalletuksesta on toimitettava Laihian kunnalle talletustodistus kuittaamattomuussitoumuksella kunnan hyväksi. Vakuuden tulee olla voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvo voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

PÄÄTÖKSEESTÄ TIEDOTTAMINEN (YSL 85 §)

Päätöksen antamisesta tiedotetaan kuuluttamalla Laihian kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan kotisivuilla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Kyrönmaa-lehdessä. Valitusaikana päätös on nähtävillä Laihian kunnan teknisellä osastolla.

JAKELU

Päätös

Laihian Kuljetus Oy

Tiedoksi

Terveystieteiden tutkimuskeskus
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Muistutuksen tehneet

MUUTOKSENHAKU (YSL 190 §, 808/2019 14, 22 §)

Tähän lupapäätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen, jolle valituskirjelmä liitteineen on toimitettava. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Jätelaki (JL) 646/2011

Valtioneuvoston asetus jätteistä (JA) 179/2012

Ympäristönsuojelulaki (YSL) 527/2014)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 38/2011 (ILA)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA) 713/2014

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010 (MURA)

Maa-aineslaki 555/1981

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005

Laki eräistä naapurussuhteista (NaapL) 26/1920

Hallintolaki (HL) 434/2003

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

Laihian kunnan jätehuoltomääräykset (kv 2.5.2016)

Laihian kunnan ympäristönsuojelumääräykset (kv 17.6.2013)

Laihian kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (kv 28.9.2009)

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta perittävät maksut (kv 27.9.2010)